

LA SÍNDICA ALERTA DEL RISC PER A LA SALUT I LA SEGURETAT QUE POT SUPOSAR LA LENTA I POC ADEQUADA ACTUACIÓ MUNICIPAL DAVANT DELS CASOS DE SÍNDROME DE DIÒGENES A BARCELONA

Al llarg del 2016, Vilà ha rebut quatre queixes molt greus de quatre districtes diferents –Horta-Guinardó, Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Gràcia-- en les quals s'ha constatat una dilació important en la intervenció

Qui pateix les conseqüències són les persones acumuladores, sovint amb problemes de salut mental, i el veïnat proper, per les situacions d'insalubritat

La defensora ha decidit obrir una investigació d'ofici per fer una radiografia de la situació actual a Barcelona i conèixer com actuen els serveis implicats i els circuits, mitjans i protocols emprats

Barcelona, 13 de desembre de 2016. -- La síndica de greuges de Barcelona, Maria Assumpció Vilà, alerta del risc per a la salut i la seguretat que pot suposar la lenta i poc adequada actuació municipal davant dels casos de síndrome de Diògenes, aquells que fan referència a l'acaparament compulsiu o trastorn per acumulació d'objectes.

Al llarg del 2016, Vilà ha rebut quatre queixes molt greus de quatre districtes diferents –Horta-Guinardó, Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Gràcia-- en les quals s'ha constatat actuacions diferents en funció dels districtes i una dilació important en la intervenció i/o resolució de les situacions, la qual cosa ha portat els veïns i veïnes afectats a patir durant setmanes o mesos greus problemes d'insalubritat i de convivència.

La síndica és del parer que per resoldre aquestes situacions també cal una actuació coordinada entre els diferents serveis del districte afectat --els departaments de llicències i inspeccions, serveis socials i salut, entre d'altres--, i en els casos supervisats aquesta coordinació no sempre s'ha produït, donant lloc a una actuació poc adequada, la qual cosa perllonga en el temps els problemes de brutícia en l'habitatge i la finca, i la necessària atenció mèdica i social que sovint necessita la persona que pateix el síndrome de Diògenes.

Vilà ha decidit obrir una actuació d'ofici per fer una radiografia global de la situació actual a Barcelona, conèixer com actuen els serveis implicats i els circuits, mitjans i protocols emprats. De fet, la síndica pregunta a l'Ajuntament per l'existència d'un protocol d'actuació i per la coordinació que hi ha entre els diferents serveis dels districtes per solucionar aquestes situacions. Paradoxalment, a Vilà no li consta que en aquests casos intervingui l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

Un altre problema detectat és que, en ocasions, els serveis municipals conviden el veïnat a denunciar aquestes situacions al jutjat, com si es tractés d'un tema privat de la comunitat de propietaris i propietàries, quan en realitat és un problema que afecta a la salut pública. Així, la síndica és del parer que l'Ajuntament, en el cas que la propietat es negui a fer la neteja, pugui iniciar els passos per actuar de manera subsidiària i portar a terme les actuacions necessàries per garantir la salubritat de la finca.

Una persona morta

En un dels casos supervisats aquest any, Vilà ha rebut la queixa d'una ciutadana, en representació d'una comunitat de veïns i veïnes, perquè en el seu bloc van trobar una persona morta, afectada pel síndrome de Diògenes, i sol·licitava que urgentment una brigada netegés l'habitatge.

La síndica encara no ha emès cap dictamen d'aquest cas, però consta que des que es va trobar el cadàver –els veïns i veïnes van avisar els Mossos d'Esquadra per la forta olor que desprenia un habitatge--, fins que es va netejar i desinfectar la casa van passar prop de tres setmanes. I la neteja es va produir quan Vilà ja havia iniciat la supervisió del cas.

Amb tot, els problemes d'aquesta comunitat s'havien iniciat uns mesos abans. Mentre la persona amb síndrome de Diògenes era viva, els veïns i veïnes van posar diferents denúncies. L'Ajuntament, fins i tot, va fer una inspecció de l'habitatge i va concloure que calia sanejar i desinfectar el pis.

Incendi en un pis

Un altra de les reclamacions rebudes el 2016 ha estat contra una veïna perquè té tot l'habitatge ple de papers, deixalles i brutícia que provoquen una pudor terrible i la proliferació d'insectes en tota l'escala. Amb anterioritat a presentar la queixa a la síndica, es va produir un incendi en l'habitatge, que va requerir la intervenció dels bombers. Com a conseqüència del foc, la veïna amb síndrome de Diògenes va ser ingressada i una altra persona va requerir assistència mèdica.

Els veïns i veïnes van presentar diferents denúncies davant l'Ajuntament. Els serveis municipals saben, per l'informe dels bombers, que l'habitatge és insalubre i que pateix un mal estat de conservació, i han comunicat a la propietària que cal portar a terme una desinfecció, desinsectació i desratització de tota la casa.

En el moment de tancar l'informe, a la síndica no li constava que s'hagués produït la neteja –és probable que la veïna no recollís la notificació que se li va enviar--, i va acabar donant la raó al veïnat i recomanant prendre mesures de forma urgent i que s'intervingués en l'habitatge en coordinació amb els serveis socials municipals.

Sis mesos sense resposta

Una altra queixa, aquesta força recent, és per la manca de resposta municipal vers un greu problema de salubritat que hi ha en l'edifici on la persona reclamant té un habitatge de la seva propietat.

Resumidament, el ciutadà denuncia que el seu veí es dedica a acumular objectes que recull als carrers en els espais comuns de la finca, com l'entrada, els replans, l'escala, l'accés al terrat i en el mateix terrat. També té casa seva plena de pedres, diaris, terra, i matèria orgànica, que estan provocant problemes de filtracions i la presència de rates i escarabats. El reclamant subratlla que existeix un gran perill d'incendi i sol·licita al consistori la intervenció de serveis socials abans que la situació s'agreugi.

Finalment, el ciutadà ha decidit adreçar-se a la síndica perquè sis mesos després de presentar la primera denúncia no ha rebut cap notificació, no té informació de les actuacions previstes, ni ha observat que s'hagi fet cap intervenció. Aquest cas es troba en tramitació.

Problemes de convivència

Un altre dels casos supervisats afecta a una comunitat de veïns i veïnes amb molts problemes de convivència i de relació amb una persona que acumula tot tipus d'objectes recollits del carrer i que té un comportament violent envers algunes persones.

Segons li consta a la síndica, el problema no és nou. Fa uns anys, el veïnat ja el va patir. La situació va millorar força temps, però fa uns mesos el conflicte s'ha tornat a fer present. La persona amb síndrome de Diògenes té un diagnòstic que l'obliga a medicar-se per problemes de salut mental, però podria haver abandonat el tractament.

Vilà ha resolt el cas recomanant a l'Ajuntament reiniciar de forma urgent la intervenció tant en l'habitatge, per garantir la salubritat de tot el veïnat, com l'atenció mèdica i social que necessita la persona malalta.